

Uppföljning Riktlinjer MR - mångfald

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Rapport av uppföljning av riktlinjer för mänskliga rättigheter MR – mångfald för år 2019	Rapport	2020-01-16	
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
	1		
Dokumentinformation	Del av uppföljning av arbetet för målet Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund genom rapportering av utfört arbete.		
Dokumentet gäller för	Rapporteras till KS och kommunens nämnder		

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Kommunen som samhällsaktör	3
2.1	Som samhällsaktör har kommunen ett ansvar att skapa en plats som:	3
3	Kommunen som demokratiaktör	9
3.1	I rollen som demokratiaktör har kommunen ett ansvar att skapa en plats som:	10
4	Kommunen som välfärdsaktör	17
4.1	I rollen som välfärdsaktör har kommunen ett ansvar att skapa en plats som:	17
5	Kommunen som arbetsgivare	21
5.1	I som arbetsgivare är kommunen en organisation som:	21
6	Avslutande analys	23

I Bakgrund

Piteå kommuns verksamhetsplan utgör plan för mänskliga rättigheter (MR), och dessa riktlinjer tydliggör hur den planen ska förverkligas.

Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund är det mål som arbetet har sin utgångspunkt i, ett av de tre prioriterade målen för Piteå kommun.

Mänskliga rättigheter och andra globala och nationella överenskommelser är inarbetade i kommunens styr- och ledningssystem. En hållbar utveckling är avgörande för vår gemensamma framtid och alla tre dimensionerna av hållbar utveckling (ekonomisk, miljömässig och social) måste samverka. Mänskliga rättigheter och dess konventioner utgör, enligt regeringens strategi, utgångspunkt i arbetet med Agenda 2030 som i Piteå kommun ingår i det ordinarie arbetet.

Kommunfullmäktige har i reglementet tydliggjort alla nämnders uppdrag och det gemensamma ansvaret att respektera, skydda och främja mänskliga rättigheter.

Vi behöver ständigt sträva efter att upprätthålla mänskliga rättigheter. Det kommer alltid att uppstå nya behov, nya dilemman att hantera så vi som kommunala aktörer behöver ständigt utveckla vårt arbete för att uppfylla vårt uppdrag för mänskliga rättigheter. Vi behöver kunskaper om MR så att de som nås av våra verksamheter får ökade möjligheter att få sina rättigheter uppfyllda, grundläggande utbildning är en viktig bas. Det är i alla kommunala verksamheter och aktiviteter som vårt grundarbete och möten med rättighetsbärarna sker.

De av Kommunstyrelsen antagna riktlinjerna ska följas upp i kommunens ordinarie styr- och ledningssystem. Kommunstyrelsen följer arbetet för mänskliga rättigheter och mångfald för att nå handlingskraft i hela organisationen. Nämnderna har genomförandansvar för sin verksamhet.

Kommuninternt är förvaltningschefsgruppen styrgrupp, Beredningsgrupp MR Mångfald följer arbetet och initierar insatser, Kommunledningsförvaltningen samordnar och varje förvaltning ansvar för att driva arbetet så att alla verksamheter arbetar utifrån mänskliga rättigheter.

Processen att ta fram riktlinjer och uppföljningsmodell har förts inom Förvaltningschefsgrupp, Beredningsgrupp MR Mångfald och Arbetsgrupp MR Mångfald.

2 Kommunen som samhällsaktör

Som helhet görs ett mycket gott arbete i förvaltningarnas dagliga arbete.

För att strukturellt motverka ojämställdhet behövs ett fortsatt fokus på utsatta grupper exempelvis personer långt från arbetsmarknaden, samt på det strategiska arbetet för ökad jämställdhet utifrån mäns och kvinnors rätt till hälsa på lika villkor.

Ett aktivt arbete pågår inom skola för att motverka kränkningar och mobbing, området behöver fortsatt fokus.

Ett utvecklat internkommunalt arbete till stöd för processer i egna projekt i den fysiska och sociala miljön samt för ett strategiskt samarbete med andra aktörer i samhället är etablerat. Strategi i översiktsplanen förespråkar goda och varierade bostäder av olika husterper, storlekar och upplåtelseformer.

2.1 Som samhällsaktör har kommunen ett ansvar att skapa en plats som:

2.1.1 Bidrar till att alla offentliga lokaler och allmänna platser görs tillgängliga och användbara för alla

Övervägande antal förvaltningar har svarat att man arbetar med frågan. Kultur park och fritid och Samhällsbyggnad driver utvecklingsarbeten både i anläggningar, lokaler och allmänna platser. Övriga förvaltningar har inte lämnat kommentarer.

En fråga är då om det finns aktuell bild av tillgänglighetsanpassning av kommunens lokaler och allmänna ytor?

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	De digitala "lokaler" och platser som Kommunikationsavdelningen ansvarar för tillgänglighetsanpassas kontinuerligt för att uppnå lagen om Digital Offentlig Service(DOS).
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	Inte direkt vårt arbetsområde men är med i tillgänglighetsgruppen.
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Kultur, park och fritid hyr ut anläggningar och lokaler utifrån en antagen prioriteringsordning där olika gruppers behov tillgodoses. Det finns från i år möjlighet att boka tider i sporthallar via webben och få en kod för att komma in i hallen. Parker och lekparker tillgängliggörs vid reovering som följer park- och lekplansplan. Återkommande skyddsronder, trygghetsvandringar, lekplatsbesiktningar och dylikt dokumenterar problem som behöver åtgärdas. Därefter åtgärdas eventuella problem. Ett exempel är införandet av handikappanpassade sparkar vid isbanan. Ett annat exempel som rör tillgängligheten är att Stadsbiblioteket invigt en Ny i Sverige hylla. På hyllan samlas facklitteratur, skönlitteratur och samhällsinformation som i första hand riktar sig till nyanlända.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad Förvaltningen har infört krav på att sakkunnig tillgänglighetsgranskare ska anlitas av byggherrar vid varje större byggprojekt för offentlig verksamhet/lokal för allmänheten. Några exempel på när detta har skett är i samband med projektering och slutbesiktning för Berggården, Blåbärsstigen, Tallen och Coopbutik på Berget. Tillgänglighetsvandring Öjebyn utfördes i september 2019 tillsammans med funktionsrättsorganisationerna, politiker och tjänstemän på kommunen. En åtgärdslista har upprättats. Samråd kring tillgänglighet har under året skett i projekten Tallen och Rådhusstorget. Utvärderingar av åtgärder är genomförda för tidigare tillgänglighetvandringar. Genomförandeplan för tillgänglighet inom Samhällsbyggnad ska utvärderas till årsskiftet.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	■ Nej	Ej vårt ansvar. Kan påverka som lobbyister. I vissa fall även genom våra kommunala råd.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Alla besök till överförmyndarexpeditionen genomförs i konferensrum i anslutning till stadshusets foajé som är handikappanpassad. Vid utbildningar och övriga möten bokas konferensrum som passar målgruppen.

2.1.2 Bidrar till att alla medborgare känner sig trygga och motverkar alla typer av diskriminering och hatbrott

Ett trygghetsskapande arbete pågår dels genom att frågorna finns med i samverkan både kommuninternt och i samarbete med föreningsliv och myndigheter.

Hälso-och Livsstilsundersökning genomförs årligen, i den finns bland annat frågor om mående och utsatthet för kränkningar.

Forskning visar att ett trygghetsskapande arbete bidrar till samhällstillit.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Samverkan med Rättighetscentrum Norrbotten som är en antidiskrimineringsbyrå.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	En del i vårt förebyggande- och operativa arbete.
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	2019-11-11 Finns invävt i projektanvisningar samt ingår i kommunens värdegrund som tas upp med personalgrupper.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Arbetet med Säker och trygg förening – certifiering av idrottsföreningarna fortsätter. Certifieringsprocessen påbörjas genom att föreningen tillsammans med Kultur, park och fritidsförvaltningen gör en inventering där områden som behöver förstärkas ringas in. Därefter genomförs en utbildning som passar föreningens behov. Målet med certifieringen är att en redan trygg verksamhet ska bli ännu tryggare. Näringslivet stöttar certifieringen och ser det som en del i att Piteå ska vara en attraktiv kommun att bo i eller flytta till.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Brottsförebyggande arbete sker i samverkan med andra aktörer i samhället såsom polisen, civilsamhället och näringsliv. Se för övrigt i Stratsys under målet Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla, ex Medborgarmöten, Trygghetsvandring i Centrumområdet (Zoon), nätverkande kring barn och unga, utbildningsinsatser med olika teman. Uppstart av ett projekt med medel från Länsstyrelsen där vi samverkar med Rädda Barnen och Svenska Kyrkan. Projektet heter Nätverk Piteå och där ingår bland annat att öka förståelsen för andra, vilket är ett steg i det strategiska arbetet för att minska främlingsfientlighet och segregation i samhället. Projektet startade i september och pågår under hela nästa år. (I befolkningsundersökningen Hälsa på lika villkor? 2018 framkom att 36 procent kvinnor i Piteå (18-84 år) avstår från att gå ut på grund av rädsla för att bli överfallen, rånad eller ofredad, vilket var en ökning med 12 procentenheter sedan 2014. Motsvarande siffra för män i Piteå 2018 är fem procent, vilket var oförändrat mot 2014. Även SCB:s medborgarundersökning från 2018 visar på samma mönster.)
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Socialtjänsten deltar i olika kommunövergripande arbetsgrupper såsom säkerhetsgruppen, våldsbejakande extremism och folkhälsa. Fältassistenterna är ute på skolor och på stan för att träffa ungdomar. Socialtjänsten värnar om

Enhet	Arbetar med?	Analys
		utsatta grupper genom lokaler för samvaro och träffpunkt.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Att medborgare som på grund av sjukdom eller annan anledning är i behov av en god man eller förvaltare får en sådan utsedd för sig bidrar till att de känner en tryggare tillvaro.

Kommentarer saknas från UF.

2.1.3 Strävar efter att planera, bygga och investera utifrån alla medborgares ekonomiska, kulturella och sociala situation och med särskild hänsyn till underrepresenterade grupper.

En strävan finns och en fråga är på vilket sätt underrepresenterade grupper representeras i planeringsarbetet.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Inom medborgardialoger är hänsyn till underrepresenterade grupper en del av arbetet.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	Inte direkt utan vi planerar för att förebygga olyckor vilket i sig innebär hänsyn till alla människor.
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	■ Nej	2019-11-11 Förvaltningen arbetar på uppdrag från kärnverksamheten.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Kultur, park och fritid prioriterar anläggningar och miljöer som är öppna för alla. Exempel på detta är parker och lekparker, öppna aktivitetsområden som Norrstrand med aktivitetspark, frisbeegolf, grönytor, badplats.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Sociala konsekvensanalyser och Sociala hållbarhetsbedömningar görs i samhällsplanerings- och fysisk planeringsarbetet. I det ingår att ta hänsyn till underrepresenterade grupper. Exempel där dessa perspektiv ingår är i översiktsplanering, byggprojekt, detaljplaneprocessen samt i bedömningar av planer och program i kommunen. Även olika typer av kartläggningar och inventeringar görs för att identifiera styrkor och svagheter som finns gällande pitebornas hälsa, levnadsvanor och livsvillkor. Men även vilka förutsättningar som finns utifrån ett jämlikt och jämställt perspektiv bland medborgarna. Detta för att få fram ett underlag till vilka satsningar och prioriteringar som behöver göras för framtiden. En kartläggning av Piteås sociala landskap har genomförts. Där framträder socioekonomiska utmaningar utifrån geografisk indelning och bostadsområden.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Representanter i kommunala råd.
Gemensam överförmyndarnämnd	■ Nej	Berör ej nämndens uppdrag.

2.1.4 Strävar efter att involvera alla berörda medborgare i planerings-och utvecklingsprocesser

Strävan finns. Vilka insatser görs för att nå olika målgrupper? Exempelvis flickor och kvinnor, personer med utländsk bakgrund, barn?

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	Ja	KS beslutar årligen om fokusdialoger vilka genomförs utifrån aktuella och prioriterade frågor. Medborgardialog är en del i kommunens Styrning och Ledning, kontinuerliga och återkommande metoder finns exempelvis Pitepanelen och Ung kommunutvecklare.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	Nej	2019-11-11 Exempel FÖP detaljplaner.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	Ja	Medborgardialoger och samråd hålls i alla översiktsplaner, detaljplaneprocesser och i projekt där kommunen är byggherre. Medborgardialoger kring befintliga miljöer genomförs regelbundet genom trygghets- och tillgänglighetsvandringar.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	Ja	Bjuder in intressegrupper och/eller föreningar i frågor som berör dem för samråd.
Gemensam överförmyndarnämnd	Ja	Involverar föreningar för samråd i frågor som berör dem.

2.1.5 Tar hänsyn till nuvarande och kommande generationers rätt till en framtid och därför strävar efter att ta itu med de sociala och miljömässiga faktorer som inkräktar på åtnjutande av de mänskliga rättigheterna såsom buller, vatten- och luftföroreningar

I arbetet med översiktsplaner ÖP tas dessa hänsyn.

Information finns om hälsorisker och information om insatser för utvecklingsarbete saknas.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	Ja	Ett strategiskt arbete för att utveckla kommunens arbete för mänskliga rättigheter (MR) drivs. För närvarande med fokus på att Piteå ska vara en MR kommun. Arbetet för MR innebär också arbete för genomförande av Agenda 2030 och hållbarhet i de tre perspektiven miljömässig-, ekonomisk- och social hållbarhet.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	Ja	Vi arbetar för att olyckor inte skall inträffa och när de ändå inträffar försöker vi mildra konsekvenserna.
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	Nej	2019-11-11 Samhällsplanering.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	Nej	

Enhet	Arbetar med?	Analys
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Kartlägger genom Besvärstudien. I tillsyn, kontroll, mätning och uppföljning uppmärksammas eventuella störningar/föroreningar i den löpande verksamheten. Information finns tillgänglig på hemsidan om hälsorisker i den fysiska miljön, ex radon, fukt, buller och luftföroreningar.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	■ Nej	Ej vår fråga.
Gemensam överförmyndarnämnd	■ Nej	Ser inte att det berör nämndens verksamhetsområde.

2.1.6 Strävar efter en minskad bostadssegregation

I kommunen finns idag inte områden som kan anses vara segregerade, och ett förebyggande arbete för att motverka segregation pågår. Ett fördjupat underlag med aktuell kartläggning finns för det fortsatta arbetet.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	■ Nej	2019-11-11 Samhällsplanering.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	■ Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	En kartläggning av Piteås sociala landskap har genomförts. Där framträder socioekonomiska utmaningar utifrån geografisk indelning och bostadsområden. Ett bra underlag att ta hänsyn till i det fortsatta arbetet. Även en behovsanalys genomfördes samt ett förslag på genomförandeplan. Underlaget har presenterats för kommunledningsnivå både för tjänstemannaorganisationen och förtroendevalda. I olika nya utpekade områden för bostadsutveckling eftersträvas en blandad bostadsbebyggelse, exempelvis i områdena Ljungheden, Berget, Stadsutveckling Öster samt inom de fördjupade översiktsplanerna för landsbygden. I kommunens Bostadsförsörjningsplan finns policy och riktlinjer för minskad bostadssegregation. Strategi i översiktsplanen förespråkar goda och varierade bostäder av olika hustyper, storlekar och upplåtelseformer.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Socialtjänsten deltar aktivt i debatten om andrahandskontrakt, boendemoduler och härbärgen.
Gemensam överförmyndarnämnd	■ Nej	Ser inte att det berör nämndens verksamhetsområde.

2.1.7 Stödjer en utveckling av oberoende strukturer som bidrar till att medborgare får sina mänskliga rättigheter säkerställda

Samarbete med andra aktörer exempelvis Rättighetscentrum Norrbotten som kan ge stöd dels till enskilda och dels generellt via utbildning är ett sätt att stötta utvecklingen, vilket pågår.

Utveckling av digitala verktyg för information och delaktighet är ett annat pågående arbete.

Förvaltningarnas svar visar på att begreppet oberoende strukturer förmodligen tolkats olika. Den förvaltningsövergripande Arbetsgruppen Mångfald MR kommer att analysera svaren så kan ett sätt att stötta fortsatt rapportering att komplettera anvisningarna.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Arbete för Piteå som MR kommun drivs både kommuninternt och i samarbete lokalt inom näringsliv och föreningsliv samt med regionala aktörer. Kommunexternt arbete för medvetandehöjande och information drivs genom webb, kampanjer, deltagande i event som exempelvis Piteå dansar och ler PDOL och Piteå summer games PSG och genom inslag i sociala media. Samverkan med Rättighetscentrum Norrbotten.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen		
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	2019-11-28 Via förvaltningens uppdrag från kärnverksamheten.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	■ Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	■ Nej	Förvaltningen använder de etablerade strukturerna och metoderna för att informera om rätten att överklaga beslut, besvarar medborgarförslag och tar hänsyn till inkomna synpunkter mm. Vidare har förvaltningen genomfört utbildningsinsatser i offentlig rätt. I övrigt bör en utveckling av oberoende strukturer betraktas som ett kommunövergripande ansvar.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Rättssäkra beslut, lättläst info.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Överförmyndarnämndens verksamhet grundar sig på att alla har lika rätt oavsett förmågor. En grundpelare i verksamheten är att ge stöd till personer som inte själva kan tillvarata sina rättigheter eller sköta sina angelägenheter. Detta är ett viktigt verktyg för ett samhälle där alla räknas och får plats och där rättsförluster för personer motverkas. Verksamheten arbetar även med ökad rättssäkerhet samt att utveckla och tillgänglighetsanpassa information och broschyrer.

3 Kommunen som demokratiaktör

Piteå kommun kommer under 2020 att utnämna sig till MR kommun.

Långsiktig planering bör göras för att säkerställa och upprätthålla arbetet för Piteå som MR kommun. Fortsatta insatser behöver göras för att säkerställa att rättighetsbärarna har tillräcklig information om sina rättigheter. Information om möjligheterna till delaktighet kan spridas digitalt och via andra metoder. Här

finns behov av genomarbetning av verktyg och metoder ex. lättläst, information på olika språk och annat stöd för personer med funktionsvariationer att ta del av information och öka sin delaktighet.

Ett arbete för att tillgängliggöra information pågår kontinuerligt. Förvaltningarna arbetar enligt offentlighets- och sekretesslagstiftning. Tillgodoser exempelvis rätten att begära ut allmänna handlingar. En del arbete återstår i frågan. Exempelvis skulle en sammanfattning av de beslut som kan antas vara av störst intresse för många pitebor tagna i KF och i nämnderna kunna göras, till exempel som månadsbrev på webb och sociala medier i "Värt att veta" eller i andra former.

Kontinuerliga enkelt utformade möten mellan pitebor generellt och/eller utvalda målgrupper bland piteborna och förtroendevalda för information och fördjupande samtal inom områden som lyfts som aktuella intresseområden kan vara en kompletterande insats till de idag befintliga dialogerna.

Varje nämnds ansvarar för att kontinuerligt utifrån behov tillse att berörda politiker får det stöd de behöver.

3.1 I rollen som demokratiaktör har kommunen ett ansvar att skapa en plats som:

3.1.1 Säkerställer den representativa demokratins mekanismer såsom åsiktsfrihet, förenings- och mötesfrihet, fria, allmänna och hemliga val, rätten till delaktighet.

Hur kan information om möjligheterna till delaktighet spridas? Digitalt och via andra metoder? Inom detta område finns behov av genomarbetning av verktyg och metoder ex. lättläst, information på olika språk och annat stöd för personer med funktionsvariationer att ta del av information och öka sin delaktighet.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Medborgardialog finns inarbetat i styrning och ledning arbetet bedrivs utifrån många olika metoder här finns systematik. Metoder för återkoppling till berörda både enskilda och andra intressenter behöver utvecklas. Delaktighet via digitala verktyg och metoder är under utveckling.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Kultur, park och fritid har som uppdrag att stödja föreningar både med bidrag och som sakkunniga inom föreningsfrågor. Det sker regelbundet uppföljningar av hur föreningar fungerar och att de följer de demokratiska processerna. Biblioteket är viktig aktör för att värna den fria åsiktsbildningen. Under 2019 genomfördes förhandsröstningar till EU-valet i bibliotekets lokaler.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Förvaltningen använder olika metoder, bl a öppna nämndssammanträden, samråd och medborgardialoger. Detta i enlighet med kommunens allmänna anvisningar.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Tillhandahåller lättläst information inför allmänna val.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	I enskilda individärenden involveras vuxna huvudmän samt barn och unga över 13 år i beslut som berör dem. Lättläst information och

Enhet	Arbetar med?	Analys
		broschyrer som tagits fram främjar delaktighet.

3.1.2 Kommunicerar information så att den är tillgänglig och användbar för alla.

Att kommunicera information från kommunen ut till medborgare och olika delar av samhällets andra aktörer på ett sätt så att den är tillgänglig och användbar för alla är ett omfattande uppdrag som kommer att vara pågående över tid, ett kontinuerligt arbete.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Utvecklingsarbete med att skriva klarspråk, lättläst info för den målgrupp som behöver det i broschyrer och på webben pågår.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	Under utveckling samt försöker ta fram information vid behov på olika språk exempelvis vid eldningsförbud.
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	■ Nej	Information för nyanlända finns inte tillgänglig på alla språk som skulle behövas.
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Den länsgemensamma biblioteksportalen Bibblo.se erbjuder både talande webb och översättning till andra språk som engelska, finska, meänkieli och olika typer av samiska. Det arbetas därtill kontinuerligt med göra portalens språkliga dräkt så informativ och lättbegriplig som möjligt. Biblioteket har även genomfört bokprat på teckenspråk för Solanderskolans hörselklasser.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	I våra verksamheter sker kontinuerlig dialog med olika individer och grupper som antingen bjuds in för dialog eller själva kontaktar förvaltningen. I verksamheten inom Samhällsbyggnad strävar vi efter att skapa tillgängliga och användbara webbsidor och dokument på kommunens webbplats samt på sociala medier. Alla medborgardialoger inom förvaltningens verksamhetsområde publiceras på den kommunala anslagstavlan, på nyhets- och dialogsidor på kommunens webbsida samt i press.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Arbetar med att skriva klarspråk, lättläst info för den målgrupp som behöver det i broschyrer och på hemsidan.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Arbetar kontinuerligt med lättläst information och broschyrer för att kunna underlätta för medborgare. Har vidare utvecklat e-tjänster för att vara mer tillgänglighetsanpassade.

3.1.3 Skapar förutsättningar för att öppet granska sina beslutsfattare.

I vilken omfattning är material som exempelvis nämndsprotokoll tillgängliga för olika målgrupper?

Skulle en komplettering i kortfattad form som sammanfattningar av de beslut som kan antas vara av störst intresse för många pitebor tagna i KF och i nämnderna kunna göras? Exempelvis som månadsbrev på webb och sociala medier i "Värt att veta" eller i andra former?

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Alla protokoll läggs upp
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Arbetar enligt offentlighets- och sekretesslagstiftning. Alla har rätt att begära ut allmänna handlingar.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Förvaltningen följer de anvisningar som finns i den offentliga lagstiftningen om offentliga organisationer.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Arbetar enligt offentlighets- och sekretesslagstiftning. Rätt att begära ut allmänna handlingar. En del arbete återstår i frågan.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Arbetar i enlighet med föräldrabalken, offentlighets- och sekretesslag samt förvaltningslag. Medborgare och andra har rätt att begära ut allmänna handlingar.

3.1.4 Involverar medborgare på ett tidigt stadium i utvecklingen av både politikens innehåll, prioriteringar och beslutsfattande, och säkerställer att underrepresenterade grupper kan göra sina röster hörda

Inom processen för Piteå som MR kommun har dialoger och ett omfattande informationsarbete genomförts. Ett fortsatt viktigt arbete när Piteå kommer att vara en MR kommun. Exempelvis för arbetet med en bred involvering inför framtagande av Riktlinjer för Vep behöver en systematik tas fram. Ett förarbete för en fördjupad dialog med barn inför Piteå 400 år är påbörjat,

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Inom dialog inför Riktlinjer för Vep arbetet har det genomförts arbeten för involvering med dialog om framåtsyftande prioriteringar.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	■ Nej	Vi lyckas inte alltid få föräldrar med i förändringsarbete trots att vår strävan är att så tidigt som möjligt få dem involverade genom t.ex. samrådsmöten.
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	■ Nej	2019-11-11 Samhällsplanering
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	I Samhälls- och Fysik planerings tidiga stadier, exempelvis i översiktsplanearbetet, detaljplaneprocessen. Detta sker t ex i form av barndialoger, dialoger med funktionsrättsorganisationer, dialoger med nyanlända och vuxna och unga som står utanför arbetsmarknaden eller saknar sysselsättning. Även med grupper eller personer som har specifika intressen eller minoriteter sker dialoger i tidigt stadium av planeringen (kan handla om ex dans, samenäring, idrotter).

Enhet	Arbetar med?	Analys
Miljö och tillsynsmyndigheten / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Brukare/patienter/närstående/företrädare är med vid planering av deras vardag. Patient- och brukarmedverkan. Kommunala råd. Brukarundersökningar.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	I enskilda individärenden involveras vuxna huvudmän samt barn och unga över 13 år tidigt i beslut som berör dem. Enligt lag ska anhöriga i vissa ärenden höras innan beslut fattas.

3.1.5 Ser medborgarnas kunskaper och erfarenheter som en resurs i utvecklingen av lokalsamhället

Alla förvaltningar bör se brukarnas delaktighet som viktig. Den kommunövergripande Arbetsgruppen Mångfald MR ska analysera hur frågan har uppfattats och vid behov göra kompletterande anvisningar.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Medborgardialog prioriterat område. Fokusdialoger.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	■ Nej	2019-11-11 Samhällsplanering
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	I arbetet med föreningslivet tas medborgarnas resurser i anspråk. Föreningarna har stor betydelse för utvecklingen, främst på landsbygden.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	I Samhälls- och Fysik planerings tidiga stadier, exempelvis i översiktsplanearbetet, detaljplaneprocessen. Detta sker t ex i form av barndialoger, dialoger med funktionsrättsorganisationer, dialoger med nyanlända och vuxna och unga som står utanför arbetsmarknaden eller saknar sysselsättning. Även med grupper eller personer som har specifika intressen eller minoriteter sker dialoger i tidigt stadium av planeringen (kan handla om ex dans, samenäring, idrotter).
Miljö och tillsynsmyndigheten / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	■ Nej	Ej vår fråga.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	

3.1.6 Utvecklar och stödjer ett politiskt ledarskap som bidrar till att mänskliga rättigheter genomsyrar både den lokala nivåns struktur och kultur.

Gemensamma utbildningsinsatser genomförs övergripande från KF och KLF. Alla förvaltningar och nämnder ska få förnyat erbjudande om insatser inför utnämning av Piteå till MR kommun. Varje nämnds ansvarar för att kontinuerligt utifrån behov tillse att berörda politiker får det stöd de behöver. Under 2020 kommer insatser för stöd till kompetens på området barns rättigheter att genomföras.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Information, utbildning och workshops genomförs. Utvecklingsarbete för Piteå MR kommun som

Enhet	Arbetar med?	Analys
		metod.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	Ja	2019-11-11 Förvaltningen bidrar till att bjuda in till dialog med medborgarna.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	Ja	Behandlas bland annat i del av utbildningsinsatser av nämndspolitiker m.fl.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	Nej	Ej vår fråga.
Gemensam överförmyndarnämnd	Ja	Information och utbildning av nämndsledamöter.

3.1.7 Bidrar till konfliktlösning i svåra och komplexa samhällsfrågor

Arbetsgruppen Mångfald MR är ett forum för dialog om hur denna fråga uppfattats av förvaltningarna.

Som kommun bör vi bli aktiva i områden som att motverka främlingsfientlighet, stötta arbetet för ökad jämställdhet, frågan om civildjurage, våld i samhället generellt och åskådarrollen,

Hur kan vi som kommun bidra i samverkan med civilsamhället? Rättighetscentrum Norrbotten kan exempelvis vara en aktör.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	Ja	Fokusdialoger genomförs årligen utifrån aktuella prioriterade områden.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	Nej	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	Ja	Aktivt arbete med samråd och dialoger, faktaunderlag, utredningar och undersökningar för att fånga olika perspektiv i komplexa samhällsbyggnadsfrågor.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	Nej	Ej vår fråga.
Gemensam överförmyndarnämnd	Nej	

3.1.8 Skapar en möjlighet för alla medborgare att anmäla om de upplever att de fått sina rättigheter kränkta

Viktigt att nämnder rutinmässigt arbetar utifrån Förvaltningslagen utifrån rätten till likvärdig prövning i förekommande fall.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	Ja	Samverkan med Rättighetscentrum Norrbotten.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	Nej	Förvaltningen följer den offentliga lagstiftningen.
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	Nej	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	Nej	Förvaltningen följer den offentliga lagstiftningen.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	Ja	Grunden är att man får en rättssäker prövning som är lika för alla och har ens rättigheter kränkts kan man överklaga. Arbetar även med synpunkter och klagomålshantering.
Gemensam överförmyndarnämnd	Ja	Arbetar med att fatta rättssäkra beslut och informera om rätten att överklaga beslut. Hanterar även klagomål från huvudmän, anhöriga och andra berörda. I övrigt beaktas den lagstiftning som verksamheten har att arbeta efter.

3.1.9 Bidrar till att skapa mötesplatser för människor med olika bakgrund

Ett strategiskt arbete pågår i kommunens verksamheter.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	Ja	MR kommun
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	Ja	I samband när vi informerar/utbildar allmänheten.
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	Nej	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	Ja	Gratisaktiviteter för barn och unga under lov samt mötesplatser är prioriterat. Kaleido som mötesplats för alla är under fortsatt utveckling.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	Ja	Samhällsbyggnad skapar plats för möten genom arbete med allmänna platser på exempelvis gator och torg. Öjatorget färdigställdes sommaren 2018. Under 2018 påbörjades ett arbete med Rådhusorgets utveckling. SFI och vuxenutbildningen är verksamheter som fungerar som mötesplatser. Flyktingsamordningen samverkar med civilsamhället. Uppstart av ett projekt med medel från Länsstyrelsen där Flyktingsamordningen samverkar med Rädde Barnen och Svenska Kyrkan. Projektet heter Nätverk Piteå och syftar till att: <ol style="list-style-type: none"> 1. Möjliggöra och skapa sociala kontakter mellan nyanlända/f.d. ensamkommande unga och etablerade Pitefamiljer 2. Öppna dörrar och bygga broar till kommun, föreningsliv, företag och näringsliv m.m. 3. Sprida information för att öka förutsättningarna för deltagarna att fatta väl informerade beslut 4. Underlätta delaktighet, integration och

Enhet	Arbetar med?	Analys
		etablering i samhället 5. Underlätta språkinläring 6. Skapa förutsättningar för större sociala nätverk 7. Öka förståelsen för andra, vilket är ett steg i det strategiska arbetet för att minska främlingsfientlighet och segregation i samhället Ett sekundärt syfte är att stärka samverkan mellan kommun och civilsamhälle. Projektet startade i september 2019 och pågår under hela nästa år 2020.
Miljö och tillsynsmyndigheten / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Samvaro och träffpunkter.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Det sker i samband med när vi informerar och utbildar gode män och förvaltare samt när allmänna informationsmöten hålls.

3.1.10 Säkerställer att alla förtroendevalda har kunskap om och förståelse för hur de mänskliga rättigheterna påverkar uppdragen

Från förvaltningarna visas ett stort behov av utbildningar inom området mänskliga rättigheter till förtroendevalda.

Informations- och utbildningsinsatser inom arbetet förr Piteå MR kommun har erbjudits och genomförts från KLF. Då Barnkonventionen kommer att bli lag planeras utbildningar på området barns rätt under 2020, spridning av erbjudanden på båda dessa områden kommer att göras till alla nämnder och förvaltningar.

Under 2020 bör Arbetsgruppen Mångfald MR ta fram en bild av hur behovet av utbildning inom jämställdhetsområdet ser ut.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Informations- och utbildningsinsatser inom arbetet för Piteå MR kommun har erbjudits och genomförts. Små insatser har gjorts i samband med KF möten.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	■ Nej	Vi har inte ännu genomfört en utbildning för nämnden inom detta område.
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	■ Nej	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	■ Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	■ Nej	Som en del av de kommunövergripande utbildningsaktiviteter som erbjudits förtroendevalda. Vi har ej säkerställt att alla har gått webbaserade MR-utbildningen.
Miljö och tillsynsmyndigheten / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	■ Nej	Vet ej om utbildning getts.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Kort information har gjorts i samband med nämndsmöten.

4 Kommunen som välfärdsaktör

Rollen upplevs som tydlig och oftast självklar från förvaltningarna, en tydlig roll för kommunen som aktör vilken tar stor och viktig plats i verksamheterna. Lagstiftning styr.

Arbete som välfärdsaktör är viktigt för att fortsatt bygga lokalsamhällestillit.

Ett utvecklingsområde är uppföljning, säkring av att arbetet för MR är integrerat i vep och budget och i det årliga riktlinjearbetet, så att rollen speglas tydligt även i resultatuppföljning.

Inom riktlinjearbetet inför vep 2021-2124 bör strategier för att säkerställa MR och Piteå som MR kommun finnas med.

Den utveckling och förenkling som pågår via digitalisering bör kunna öka tillgänglighet och transparens.

I rollen som välfärdsaktör har kommunen ett ansvar att skapa en plats som säkerställer att leverantörer i alla led lever upp till de krav som de mänskliga rättigheterna sätter - uppdrag som Ekonomiavdelningen genom enheten Inköp ansvarar för och driver. Utifrån förvaltningarnas svar blir bilden att det behövs mera information, kommunikation och samverkan kommuninternt.

4.1 I rollen som välfärdsaktör har kommunen ett ansvar att skapa en plats som:

4.1.1 Säkerställer ett systematiskt arbete för att mänskliga rättigheter i sin verksamhet, genom att integrera mänskliga rättigheter i budget, policy-och styrdokument och genom att systematiskt följa upp, analysera och rapportera resultat ur ett rättighetsperspektiv.

Metoder och verktyg finns, men upplevs inte tydliga. Behöver arbetet för MR i synliggöras och tydliggöras i styrande dokumenten?

Inom riktlinjearbetet inför vep 2021-2124 bör strategier för att säkerställa MR och Piteå som MR kommun finnas med.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	 Ja	
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	 Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	 Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	 Nej	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid		
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	 Nej	Inte i konkret mening avseende enskilda rättigheter. Däremot arbetar vi övergripande med frågorna (inom utbildning, arbetsmarknad och samhällsplanering i stort).
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	 Ja	Vi försöker att arbeta enligt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Har politiska mål för MR. Internkontrollen är också ett sätt att följa upp systematiskt.
Gemensam överförmyndarnämnd	 Nej	

4.1.2 Utvecklar ett ledarskap och en värdegrund baserat på de mänskliga rättigheterna

Vi saknar en aktuell bild av hur MR speglas i kommunens ledarskapsutbildningar.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Chefer utgår från detta i sitt ledarskap, har utbildats.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Inom ramen för tidigare nämnda utbildningsaktiviteter och dialogaktiviteter med medborgare och näringsliv.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Har värdegrundsambassadörer i verksamheten samt att utbildning ges för dem och chefer varje år. Socialtjänstlagen har en särskild bestämmelse för värdegrund.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Chef har utbildats.

4.1.3 Implementerar och följer upp principen om icke-diskriminering och jämlikhet i sina tjänster.

Vilken struktur finns för uppföljning på detta område inom nämndernas arbetsområden?

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	2019-11-11 Vi arbetar med detta men saknar metod för uppföljning av MR.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid		
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	■ Nej	Förvaltningen implementerar principen i myndighetsutövandet samt inom ramen för olika kartläggningar, undersökningar och utvärderingar (tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, folkhälsa och socioekonomi mm). Dock följs frågorna inte systematiskt upp i de enskilda fallen.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	En plats?? Alla beslut som fattas och alla insatser som ges ska präglas av jämlikhet och lika värde. Ett exempel där genusperspektivet vid uppföljning av avvikelser. Annan uppföljning är mer tveksam.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	

4.1.4 Säkerställer allas behov av stöd och service med särskild hänsyn till underrepresenterade grupper och individer i utsatta situationer

Detta är ett tydligt kommunalt uppdrag som förvaltningarna har hög medvetenhet om och där ett strukturerat arbete genomförs inom verksamheterna.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	2019-11-11 Levererar tjänster via uppdrag från kärnverksamheten.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Arbetar med fritid för alla. Erbjuder både aktiviteter och hjälpmedel.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Det sker i det löpande arbetet med bland annat flyktinsamordning, arbetsmarknad- och utbildningsåtgärder, utfärdande av parkeringstillstånd för rörelsehindrade, inom planprocessarbetet, markanvisningar, bygglovshandläggning samt miljö- och hälsoskyddsärenden mm.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Lagstiftarens mening är att kommunen ska utreda, fatta beslut och verkställa sökt insats eller bistånd på samma villkor för alla.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Arbete sker med individer i utsatta situationer i och med att överförmyndarnämnden har till uppgift att utreda ärenden om anordnande av godmanskap och förvaltarskap samt utöva tillsyn över gode män och förvaltare.

4.1.5 Säkerställer rättssäkra beslut och processer

Lagstiftning styr i arbetet.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	I myndighetsutövningen jobbar förvaltningen med och följer lagen.
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	■ Nej	Vi har för många beslut som inte är nerskrivna. Myndighetsutövningen är vi däremot noggranna med.
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid		
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	I myndighetsutövningen jobbar förvaltningen med och följer lagen.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Följer rådande lagstiftning och praxis utifrån domar, håller sig uppdaterad.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Följer gällande lagstiftning och rättspraxis. Tar kontinuerligt del av utbildningar och vägledande prejudikat. Vissa av nämndens beslut kräver två beslutsfattare. Kartläggning av processer har gjorts. Informerar om överklagan av beslut. Vissa beslut följs upp på nämndsmöten.

4.1.6 Skapar tillgängliga och transparenta system så att alla kan följa information som rör den egna individen

Här bör finnas tydliga rutiner och regelverk för arbetet. Den utveckling och förenkling som pågår via digitalisering bör kunna öka tillgänglighet och transparens.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Arbetet utgår från regelverk utifrån GDPR.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	■ Nej	Vi saknar lärplattform inom grundskolan.
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	2019-11-11 Via begäran om registerutdrag.
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	■ Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Ingår som en del av förvaltningens arbete med digitaliseringsutvecklingen mm.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Rätt att läsa journal, rutin enligt HSL. Delaktighet i utformningen av insats, stöd. Saknar ett digitaliserat system för att följa sitt eget ärende.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Nämnden följer regler i föräldrabalken om vem som har rätt att ta del av nämndens handlingar i ett individärende.

4.1.7 Säkerställer att leverantörer i alla led lever upp till de krav som de mänskliga rättigheterna sätter

Uppdrag som Ekonomiavdelningen genom enheten Inköp ansvarar för och driver. Utifrån förvaltningarnas svar blir bilden att det behövs mera information, kommunikation och samverkan kommuninternt.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Enheten Inköp.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	■ Nej	Svårt att säkerställa det vid alla upphandlingar.
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	■ Nej	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	■ Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	■ Nej	Detta är ett utvecklingsområde.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	■ Nej	Inköp?
Gemensam överförmyndarnämnd	■ Nej	Kan ej se att frågan berör nämnden.

4.1.8 Utvecklar mekanismer för att kunna följa upp och vid behov häva avtal på grund av att de mänskliga rättigheterna inte efterlevs av leverantören eller dess underleverantörer

Uppdrag som Ekonomiavdelningen driver inom enheten Inköp.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Enheten Inköp.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	■ Nej	Se föregående kommentar.
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	■ Nej	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	■ Nej	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	■ Nej	Ett utvecklingsområde i att säkerställa.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	■ Nej	Inköp?
Gemensam överförmyndarnämnd	■ Nej	

5 Kommunen som arbetsgivare

För kontinuerlig övergripande utveckling och stöd till förvaltningarna har och tar Personalkontoret ansvaret. Utvecklingsarbeten för uppföljning av arbetet för ökad jämställdhet pågår.

Fråga till förvaltningars ledningsgrupper samt nämnder om eventuella behov av insatser bör göras under 2020 för att säkra kunskap inför utnämning till Piteå som MR kommun.

Piteå kommun delfinansierar Rättighetscentrum Norrbotten (RCN) som är en antidiskrimineringsbyrå som både enskilda medborgare och organisationer kan anlita.

5.1 I som arbetsgivare är kommunen en organisation som:

5.1.1 Arbetar aktivt mot alla former av diskriminering kopplat till samtliga diskrimineringsgrunder, och för att jämlika villkor aktivt främjas i samband med exempelvis rekrytering, lönesättning, karriärmöjligheter, rehabilitering, föräldraledighet eller annan tjänstledighet.

Ett arbete för att ta fram ett förslag till Jämställdhetsindex pågår. Piteå kommun delfinansierar Rättighetscentrum Norrbotten (RCN) som är en antidiskrimineringsbyrå vilken både enskilda medborgare och organisationer kan vända sig till för råd och stöd.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Del i ordinarie i ledning och styrning. Ingen systematisk uppföljning sker inom detta område.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	■ Nej	Personalenheten?

Enhet	Arbetar med?	Analys
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	

5.1.2 Säkerställer att alla förtroendevalda och anställda, såväl chefer som medarbetare, har kunskap och förståelse för hur de mänskliga rättigheterna påverkar uppdragen som arbetsgivare, ledare, chef och medarbetare samt tydliggör arbetsgivarens och de anställdas ansvar i förhållande till konventioner och lagstiftning.

Fråga ska ställas till förvaltningars ledningsgrupper samt nämnder om eventuella behov av insatser bör göras under 2020 för att säkra kunskap inför utnämmande till Piteå som MR kommun.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	Utbildningsinsatser har erbjudits ledningsgrupper, de kommunala råden och avdelningar inom förvaltningen. Inom den utbildning som genomförts utifrån en ny mandatperiod har mångfald och MR varit en del. En digital utbildning med stödmaterial för enkel analys av det egna arbetet finns tillgänglig för kommunens anställda. Information har spridits dels via Foajefikatillfällen, Insidan och via den förvaltningsövergripande arbetsgruppen till alla förvaltningar.
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	■ Nej	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	■ Nej	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	Ledningsgruppen uppdateras regelbundet om frågorna som behandlas i kommunens MR-grupp. Utbildningsinsatser avseende mänskliga rättigheter har genomförts inom delar av förvaltningen, dock inte för nämndens ledamöter.
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Detta behandlas inom förvaltningens utvecklingsarbete.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Ledningsgruppen har fått utbildning i MR.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	Via MR-utbildning samt information på APT-möte och Foajefika.

5.1.3 Främjar en organisationskultur som utgår från allas lika värdighet och rättigheter.

Insatser görs på olika sätt i förvaltningarna. Ett kompletterande arbete för att stärka samsyn i organisationen skulle kunna göras på lång sikt genom insatser för normutvecklande attitydpåverkande med enkla små inspel via den kommuninterna Insidan för att främja en sammanhållande organisationskultur.

Enhet	Arbetar med?	Analys
Kommunstyrelsen / Kommunledningsförvaltningen	● Ja	
Kommunstyrelsen / Räddningstjänsten	● Ja	
Barn- och utbildningsnämnden / Utbildningsförvaltningen	● Ja	
Fastighets- och servicenämnden / Fastighets- och serviceförvaltningen	● Ja	
Kultur- och fritidsnämnden / Kultur park och fritid	● Ja	
Samhällsbyggnadsnämnden / Samhällsbyggnad	● Ja	Del i förvaltningens allmänna arbete för organisationskultur inom projekten SAM2020, SAMBO och arbetet med tillitsbaserad ledning och styrning.
Miljö och tillsynsnämnden / Samhällsbyggnad		
Socialnämnden / Socialförvaltningen	● Ja	Lagstiftningen är grunden. Värdegrundsambassadörer. Ledningssystem.
Gemensam överförmyndarnämnd	● Ja	

6 Avslutande analys

Sammanställningen visar att ett arbete för målet "Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund" genomförs på olika sätt inom kommunens förvaltningars verksamheter. Arbetet styrs via prioriterat mål i vep, reglemente, riktlinjer för budgetarbetet, ledningsuppdrag och dessa riktlinjer. Riktlinjerna för mänskliga rättigheter - mångfald är beslutade att gälla fram till 2023-06-30 och analysen av denna första uppföljning och rapportering kan kommenteras med:

Lokalsamhällestillit. Piteå ska vara en öppen och trygg kommun där medborgarna är stolta över sin identitet och möts med respekt, nyfikenhet och öppenhet. En inkluderande stark social sammanhållning i både stads- och landsbygd ökar attraktionskraften och bidrar till att fler människor vill leva, besöka och verka i kommunen. Att fortsatt stärka trygghet och trivsel samtidigt med en utveckling av öppenhet och transparens via dialog och delaktighet på olika sätt skär genom hela arbetet i kommunens olika roller. Hur kommunen som organisation bemöter och möter medborgarna har stor påverkan på lokalsamhällestilliten.

Under 2020 ska Piteå i samband med nationaldagsfirandet utnämna sig till MR-kommun. Mänskliga rättigheter (MR) är och ska vara grunden i de tjänster och den service som kommunen ger piteborna. Under 2021 då Piteå firar 400 år ska MR synas genomgående i befintliga event och arrangemang. Kommunens ansvar att respektera, skydda och främja medborgarna behöver förankras tydligare för att vi i alla verksamheter ska leva upp till dessa åtaganden. Arbetet behöver även fortsättningsvis samordnas och drivas via central funktion inom kommunledningsförvaltningen.

Ett prioriterat arbete under 2020 är arbetet för barnrätt vilket bland annat ska stötts genom olika kompetenshöjande insatser till olika målgrupper och fokusdialog.

I rollen som välfärdsaktör har kommunen ett ansvar att skapa en plats som säkerställer allas behov av stöd och service med särskild hänsyn till underrepresenterade grupper och individer i utsatta situationer så att vi når alla medborgare, ex flickor och kvinnor, arbetslösa, sjuka, personer med utländsk bakgrund, personer med funktionsvariationer. En del är det strategiska arbetet för ökad jämställdhet utifrån mäns och kvinnors rätt till hälsa på lika villkor som behöver drivas både internt i den egna organisationen som externt i Piteå som samhälle.